

IZVJEŠĆE GRADONAČELNIKA

o radu za razdoblje srpanj – prosinac 2025. godine

1. Uvod

Poštovane vijećnice i vijećnici,

sukladno obvezi izvještavanja predstavničkog tijela, podnosim Izvješće o radu gradonačelnika Grada Komiže za razdoblje od srpnja do prosinca 2025. godine. Iako formalno obuhvaća drugo polugodište 2025. godine, sadržajno je važno imati u vidu da sam dužnost gradonačelnika preuzeo 5. lipnja 2025. godine, pa je ovo ujedno i prvo razdoblje u kojem je bilo moguće sagledati stvarno stanje sustava, utvrditi prioritetne probleme i započeti s njihovim rješavanjem.

Već u prvim mjesecima rada pokazalo se da Grad Komiža istodobno mora odgovoriti na više vrsta izazova. Prvi se odnosi na organizaciju i funkcionalnost gradske uprave. Drugi obuhvaća naslijeđene infrastrukturne, komunalne i imovinsko-pravne probleme koji su se godinama gomilali. Treći je vezan uz potrebu ponovne uspostave povjerenja građana u otvoreno i dostupno upravljanje, dok se četvrti odnosi na nužnost da se, unatoč zatečenim teškoćama, ne zaustave razvojni projekti i priprema budućih ulaganja.

Ovo stoga nije bilo razdoblje rutinskog održavanja sustava, nego vrijeme u kojem je istodobno trebalo stabilizirati rad gradske uprave, otvoriti komunikaciju s građanima, sagledati realno stanje projekata i objekata te pokrenuti postupke čiji će se puni učinci vidjeti tek u godinama koje dolaze. Upravo zato važno je da ovo izvješće ne bude samo popis aktivnosti, nego obrazloženi prikaz stanja, poduzetih koraka i smjera u kojem Grad Komiža ide.

2. Upravljanje, transparentnost i uključivanje građana

Jedna od prvih promjena nakon preuzimanja dužnosti odnosila se na sam način upravljanja. Držim da se Gradom Komižom može upravljati odgovorno i učinkovito samo kroz otvorenu komunikaciju s građanima, prisutnost na terenu i dostupnost gradske uprave. Zbog toga su uvedeni redoviti termini za individualne sastanke s građanima, a vrlo brzo se pokazalo da za takav oblik rada postoji stvarna potreba. Termini su u pravilu bili popunjeni, a građani su dolazili s vrlo konkretnim problemima, prijedlozima i upozorenjima. To je omogućilo da gradska uprava ne djeluje samo temeljem papira i predmeta, nego na temelju stvarnog uvida u ono što građane najviše opterećuje.

Uz individualne sastanke organizirano je i više javnih i tematskih tribina. Među najvažnijima u ovom razdoblju bile su tribine vezane uz pitanje pripajanja Vodovoda i odvodnje otoka Visa većem sustavu, budući da je riječ o temi od strateške važnosti za cijeli otok i za dugoročnu sigurnost vodoopskrbe. Upravo na tim tribinama bilo je moguće građanima izravno

predstaviti razmjere problema, čuti njihove stavove i dodatno učvrstiti zajednički otočni pristup u zaštiti interesa Komiže i Visa. Posebno je važna bila i tribina vezana uz Biševo, na koju su bili pozvani stanovnici Biševa, ali i svi građani i prijatelji Biševa koji su htjeli sudjelovati u razgovoru o njegovoj budućnosti. Održana je i tribina vezana uz područje Batuda, gdje su se pojavili konkretni problemi koji su zahtijevali neposrednu komunikaciju s građanima. Takvi oblici rada pokazali su koliko je važno otvoriti prostor za javni razgovor, jer se upravo na takvim sastancima najbolje vidi gdje sustav zapinje, što su stvarni prioriteta i što građani očekuju od Grada.

Poseban iskorak ostvaren je u području mjesne samouprave. Nakon višegodišnjih pokušaja i inicijativa koje ranije nisu dovele do rezultata, u ovom mandatu provedeni su izbori i konstituirani mjesni odbori Podšpilje i Biševo. Time je po prvi put u novijoj povijesti Komiže uspostavljen funkcionalan sustav mjesne samouprave na tim područjima. To nije samo formalno pitanje, nego pitanje stvarne demokracije, jer mjesni odbori omogućuju da građani s određenih područja Grada neposredno sudjeluju u definiranju prioriteta, projekata i potreba svojih sredina.

Na isti način važan je i Savjet mladih, koji je također konstituiran u ovom razdoblju. Osnivanje Savjeta mladih godinama se spominjalo, ali nije bilo provedeno. U ovom mandatu usklađeni su potrebni akti, proveden je postupak i Savjet mladih je započeo s radom. Time je mladima omogućen institucionalni okvir za iznošenje prijedloga i potreba, ali i za stvarno uključivanje u javni život Grada. Bez takvih tijela nema ni ozbiljne lokalne demokracije ni dugoročnog planiranja razvoja zajednice.

Otvoreni dani za građane, javne tribine, mjesni odbori i Savjet mladih među najvažnijim su temeljima drukčijeg modela upravljanja Gradom, modela u kojem Grad više ne djeluje zatvoreno, nego u trajnom kontaktu sa zajednicom.

3. Organizacija i jačanje gradske uprave

Jedan od prvih i najozbiljnijih problema s kojima sam se suočio po preuzimanju dužnosti bio je kadrovski i organizacijski okvir gradske uprave. Institucionalni okvir Grada je stabilan, ali kadrovski tanak, što je tipično za male otočne sredine, a dodatno je naglašena potreba za digitalizacijom, jačom komunikacijom s građanima i organizacijskom modernizacijom. U praksi se pokazalo da je stanje bilo još zahtjevnije, jer dugo vremena nisu bila popunjena neka ključna radna mjesta, uključujući pročelnika upravnog odjela, a Grad godinama nije imao ni komunalnog redara.

Takvo stanje nije samo formalni problem. Ono izravno utječe na brzinu rješavanja predmeta, provedbu odluka, komunalni red i opću funkcionalnost sustava. Grad bez komunalnog redara naprosto ne može uredno funkcionirati, osobito u sredini kao što je Komiža, gdje su komunalni, prostorni i prometni pritisci veliki, a osobito izraženi ljeti.

Imenovana je nova pročelnica i zaposlen je komunalni redar. Posebno mi je važno istaknuti da se u ovom razdoblju počela mijenjati i opća klima. Nakon godina u kojima se na natječajima gotovo nitko nije javljao, sada se ljudi ponovno javljaju za rad u Gradu. To pokazuje da se postupno vraća povjerenje i da gradska uprava ponovno postaje mjesto u kojem ljudi vide mogućnost ozbiljnog rada.

Važno je istaknuti i kvalitetu novih zaposlenika. Riječ je o ljudima koji žele učiti, dodatno se osposobljavati i raditi odgovorno. Takav kadar treba podržati i organizacijski ojačati, kako bi se nakon početnog razdoblja prilagodbe i uspostave radnih procedura dobio sustav koji može funkcionirati stabilno i predvidivo. Jedan od sljedećih nužnih koraka bit će i jačanje pravne podrške radu Grada, jer smatram da Grad Komiža ne može dugoročno uredno funkcionirati bez vlastitog pravника.

U izvještajnom razdoblju, sukladno zakonskim ovlastima i Statutu Grada Komiže, predlagao sam akte Gradskom vijeću, donosio odluke i zaključke iz djelokruga izvršne vlasti te osiguravao provedbu donesenih akata, redovno funkcioniranje gradske uprave, ustanova i trgovačkih društava u vlasništvu Grada.

4. Prostorno planiranje, urbanizam i stanovanje

U području prostornog planiranja i urbanizma započet je rad na izradi i izmjenama planske dokumentacije, uključujući izmjene i dopune UPU-a i PPU-a. U praksi se pokazalo da je prijelaz na e-planove dodatno usporio procese, a nedostatak stručnih urbanističkih kapaciteta na tržištu otežava brzo provođenje planiranih aktivnosti. Unatoč tome, Grad je osigurao potporu za izradu planova i kroz postupak javne nabave angažirao stručnog izrađivača. U sklopu pripreme izmjena objavljen je i javni poziv građanima za dostavu prijedloga i primjedbi, na koji je pristigao velik broj očitovanja, što jasno pokazuje koliko su pitanja prostornog razvoja, uređenja prostora i budućeg izgleda Komiže važna našim građanima. Iako je riječ o procesu koji će trajati dulje nego što se možda očekivalo, važno je da se odvija i da postoji jasna svijest o tome da bez kvalitetne planske dokumentacije nema ni ozbiljnog razvoja.

Drugo ključno pitanje u ovom području jest stanovanje. Kroz razgovore, analize i širi razvojni okvir postalo je potpuno jasno da je pitanje priuštivog stanovanja jedno od temeljnih pitanja budućnosti Komiže. To nije samo socijalno pitanje, nego razvojno pitanje u najširem smislu, jer bez rješavanja stanovanja nema ni zadržavanja mladih obitelji, ni dolaska stručnih kadrova, ni dugoročne stabilnosti javnih službi. U tom su razdoblju započete pripreme za modele priuštivog stanovanja, a paralelno se prati i državni zakonodavni okvir kako bi Grad bio spreman pravodobno reagirati kada se za to otvore konkretne mogućnosti.

Jednako važno bilo je i uočavanje jednog temeljnog problema koji se proteže kroz veći broj tema, a to je nedostatak spremne i kvalitetne projektne dokumentacije. Pokazalo se da za više ideja i prostora postoji načelna želja za razvojem, ali ne i projekti koji bi to omogućili. Zbog toga je kao jedan od prvih zadataka postavljeno upravo to da se naprave kvalitetni projekti, jer bez njih ne možemo ozbiljno računati na realizaciju bilo kakvih zahvata.

5. Stanje građevinarstva i gradskih objekata

Jedno od najneugodnijih, ali i najvažnijih saznanja u prvim mjesecima obnašanja dužnosti bilo je stvarno stanje gradskih građevina. Posebno zabrinjava činjenica da su problemi

uočeni i na objektima koji su relativno nedavno građeni ili obnavljani, što upućuje na ozbiljne nedostatke u planiranju, nadzoru i izvedbi radova u prethodnom razdoblju.

Najizraženiji primjer takvog stanja je zgrada Dječjeg vrtića, čiji je krov, iako nov, od samog početka propuštao vodu. Analizom je utvrđeno da je problem nastao zbog načina izvedbe, odnosno neadekvatnog spoja limova na krovu. Rješavanje tog problema zahtijeva zahvat koji podrazumijeva djelomično rastavljanje krovišta, što dodatno potvrđuje ozbiljnost propusta u izvedbi. S obzirom na to da se radi o objektu u kojem borave djeca, jasno je da takvi propusti nisu samo tehničke naravi, nego imaju i ozbiljnu dimenziju odgovornosti prema sigurnosti i kvaliteti boravka djece.

Slični problemi uočeni su i na Spomen domu, gdje od prvog dana kiša ulazi kroz ventilacijske otvore, a dodatno je utvrđeno da na oluku nije bio izveden otvor za odvodnu cijev, što je pridonosilo prelijevanju oborinske vode prema samoj građevini. Postavljanjem okapnica problem prodora vode kroz ventilacijske otvore je riješen, a djelomičnim intervencijama na krovu otklonjena je i većina uočenih problema. Sanacija objekta još je uvijek u tijeku.

Na objektu Kulturnog doma Ivan Vitić, koji od obnove nije bio primjereno održavan, utvrđeni su značajni problemi sa stolarijom, osobito s prozorskim okvirima koji su istrunuli i za koje je nužna sanacija. Zbog takvog stanja kroz dotrajale dijelove prodire voda u unutrašnjost objekta, a uz to je potrebno sanirati i krovu kako bi se spriječilo daljnje propadanje građevine.

Problemi nisu ograničeni samo na Komižu, već su prisutni i na Biševu, gdje Posjetiteljski centar također ima problema s prodorom vode, što se trenutno pokušava riješiti u suradnji s izvođačima radova. Sve to pokazuje da se dio energije i sredstava mora usmjeravati na korektivne zahvate na objektima koji bi trebali biti funkcionalni i održivi.

U širem smislu, ovo iskustvo pokazalo je da Grad mora promijeniti pristup građevinskim projektima. Naglasak ubuduće mora biti na kvalitetnoj projektnoj pripremi, ozbiljnom nadzoru i dugoročnoj održivosti, a ne samo na brzini realizacije ili formalnom završetku radova. Bez toga se stvara privid razvoja, a stvarni trošak se prenosi na godine koje dolaze.

6. Pomorsko dobro

Stanje na pomorskom dobru jedan je od najsloženijih i najdugotrajnijih problema s kojima se Grad suočava. Riječ je o prostoru koji je istodobno izuzetno vrijedan i izrazito zapušten, s nizom infrastrukturnih, komunalnih i sigurnosnih problema koji su se godinama gomilali bez sustavnog rješenja.

Na više lokacija utvrđeno je loše stanje mulova i platoa, koje su u nekim slučajevima toliko oštećeni da predstavljaju i sigurnosni problem. Najveći problem je na **Drugoj ploci**, koja je već godinama u izrazito lošem stanju i za koju postoji opravdana bojazan da možda neće izdržati još jednu zimu, odnosno da bi more moglo u potpunosti odnijeti njezine najoštećenije dijelove.

Posebno se ističe i stanje na Bjažićevom, gdje je nužno provesti sanaciju, uključujući i rješavanje pitanja ispuštanja sanitarnih voda u more. Riječ je o prostoru na kojem se komunalni, ekološki i sigurnosni problemi međusobno preklapaju, pa je jasno da se više ne može pristupati parcijalnim i privremenim rješenjima.

Na Kalafotovom također postoji potreba za rješavanjem pitanja sanitarnih voda i uređenju mula. Na Jurkovicima je evidentiran problem nepropisnog odlaganja građevinskog materijala u more, kao i opće zapuštenosti tog područja, što zahtijeva jasno definiranje koncepta uređenja i sanacije, a u Lucici je more potkopalo mulić.

Uz sve navedeno, u tijeku su aktivnosti vezane uz realizaciju Ribarske luke, koja predstavlja ključni infrastrukturni projekt za Komižu. Trenutno se izvodi prva faza projekta, a osim same luke za Komižu je od iznimne važnosti i operativni dio luke, uključujući benzinsku pumpu, dizalicu i funkcionalno uređenje operativnog prostora potrebnog za rad ribarske luke. Jasno je da realizacija tog projekta zahtijeva usklađivanje niza elemenata, uključujući prometnu infrastrukturu i organizaciju prostora. Bez takvog usklađivanja postoji opasnost da novi razvojni zahvat otvori nova uska grla, umjesto da riješi postojeće probleme.

Pomorsko dobro u Komiži zahtijeva dugoročno planiranje i upravljanje, jer je riječ o prostoru koji ne može funkcionirati bez jasne vizije i koordinacije svih uključenih dionika. To se odnosi i na obalu kao javni prostor, i na sanitarne i komunalne funkcije, i na buduće razvojne zahvate.

7. Promet, promet u mirovanju i pomorska povezanost

Prometno pitanje jedno je od onih koje se u Komiži najizraženije vidi i osjeća, osobito tijekom turističke sezone. Grad raspolaže prometnom studijom izrađenom 2024. godine, no ona do sada nije bila upućena Gradskom vijeću. Plan je da se ista doradi, po potrebi korigira i uputi na usvajanje, kako bi postala temelj za daljnje upravljanje prometom u gradu.

Prometna studija nije važna samo zbog prometa u kretanju, nego i zbog prometa u mirovanju, koji predstavlja jedan od najvećih komunalnih problema Komiže. Nedostatak parkirališnih mjesta stvara višestruke posljedice: prometni pritisak na uske gradske ulice, opterećenje javnih površina, nezadovoljstvo građana i posjetitelja te otežano funkcioniranje grada u ljetnim mjesecima.

U tom smislu postignut je važan dogovor s Poljoprivrednom zadrugom oko korištenja veće površine za potrebe parkiranja, a daljnji razgovori i model realizacije preuzeo je Nautički centar Komiža. Istodobno se radi i na osiguravanju drugih parkirališnih lokacija, kroz modele najma i kupnje zemljišta na zapadnom dijelu grada. Rješavanje imovinsko-pravnih pitanja u tim postupcima traje, ali je bitno da su konkretni koraci pokrenuti.

Uz parkiranje, važno je naglasiti i buduće prometne zahvate uz Ribarsku luku, najavljeno je proširenje državne ceste ispred Ribarske luke i ceste od Rive prema Lucici. Jasno je da prometna infrastruktura mora pratiti razvojne zahvate, osobito one vezane uz luku i obalni pojas, jer bez toga nije moguće postići funkcionalan i siguran prometni sustav.

Od prvog dana mandata jedna od stalnih tema rada bila je i prometna povezanost otoka, osobito pitanje trajektnog i katamaranskog prijevoza. Zbog posebnog položaja Komiže i cijelog otoka Visa, kvaliteta i raspored pomorskih linija nisu samo prometno pitanje, nego izravno utječu na gospodarstvo, zdravstvenu dostupnost, svakodnevni život stanovnika, funkcioniranje javnih službi i turističku sezonu.

U izvještajnom razdoblju Grad Komiža je od prvoga dana kontinuirano komunicirao s nadležnim državnim tijelom za javni pomorski prijevoz, odnosno Agencijom za obalni linijski pomorski promet. Poseban naglasak stavljen je na pitanje trajektne linije Vis – Split i trajanja visokosezonskog reda plovidbe. Nakon više upućenih zahtjeva i zajedničkog djelovanja Grada Komiže i Grada Visa, prihvaćen je prijedlog da se visoka sezona na liniji Vis – Split u 2026. produži do 20. rujna, umjesto da završava 30. kolovoza, kako je bilo ranije. To je važan pomak jer produljenje punog ljetnog režima prijevoza znači bolju povezanost za otočane, gospodarstvo i turistički sektor u razdoblju kada na otoku još uvijek traje intenzivan promet ljudi i robe.

Jednako je važno i pitanje katamaranskog prijevoza. U komunikaciji s Agencijom i drugim nadležnim subjektima Grad je iznosio primjedbe i prijedloge vezane uz brzobrodsku povezanost, pri čemu je važno naglasiti da su sve primjedbe koje su upućene u tom postupku bile razmotrene i uvažene. Takav odnos pokazuje da se upornom i argumentiranom komunikacijom s državnim tijelima mogu postići konkretni pomaci, čak i kada Grad formalno nije nositelj sustava prijevoza.

Važan iskorak za otočane predstavlja i činjenica da je u omogućena online usluga kupnje otočnih karata za katamaran. To stanovnicima otoka omogućuje jednostavnije i suvremenije korištenje prava na povlašteni prijevoz..

Sve navedeno pokazuje da se pitanju katamarana, trajekta i opće prometne povezanosti pristupilo sustavno i uporno. Za Komižu i otok Vis prijevoz nije sporedna tema, nego jedno od temeljnih pitanja ravnopravnosti otočnog života. Upravo zato će Grad i dalje inzistirati na kvalitetnijem, stabilnijem i otočnim potrebama prilagođenom sustavu pomorskog prijevoza, u stalnoj komunikaciji s Agencijom za obalni linijski pomorski promet, brodarima i drugim nadležnim tijelima.

8. Gospodarenje otpadom

U području gospodarenja otpadom zatečeno je stanje koje zahtijeva cjelovitu reorganizaciju sustava. Postojeći model nije bio u potpunosti usklađen s važećim propisima, niti je omogućavao učinkovito upravljanje otpadom na razini koja je potrebna za otočnu sredinu.

Pokrenuta je izrada nove odluke o prikupljanju otpada i novog cjenika, s ciljem usklađivanja s važećim zakonskim okvirom. U tom procesu angažirani su stručni konzultanti koji imaju iskustva u radu s otočnim sredinama, a provedeni su i obilasci primjera dobre prakse, posebno na Šolti. Cilj je bio ne ponavljati tuđe pogreške, nego preuzeti rješenja koja u stvarnosti funkcioniraju.

Istodobno su uočeni problemi vezani uz glomazni otpad i upravljanje reciklažnim dvorištem, što dodatno potvrđuje potrebu za sustavnim pristupom ovom pitanju. Upravo zato se ovo pitanje više ne može voditi improvizirano.

Sustav nadzora javnih površina, koji dulje vrijeme nije bio u funkciji, ponovno je uspostavljen, a planira se i njegovo proširenje na dodatne lokacije, uključujući područja na kojima dolazi do nepropisnog odlaganja otpada. Takav nadzor nije sam sebi svrha, nego alat za održavanje reda i sprječavanje daljnje devastacije prostora.

Posebno važno otopno pitanje jest i odlagalište otpada, na kojem Grad Komiža intenzivno surađuje s Gradom Visom. O toj temi održano je više sastanaka, uključujući i sastanke na razini državnih tijela, a važno je naglasiti i angažman novog direktora komunalnog društva Gradina, koji se tim pitanjem bavi ozbiljno i sustavno. Smatram da je tek sada započet pristup tom problemu na način na koji je odavno trebao biti vođen.

9. Voda, izvori, zaštita okoliša i suradnja s Gradom Visom

Pitanje vode i izvora na području Grada Komiže ima i simboličku i sasvim praktičnu važnost. U izvještajnom razdoblju osigurana su sredstva za zahvate na izvoru Kamenice, pri čemu je planirano njegovo čišćenje i uređenje. Paralelno su započeti razgovori s nadležnim ustanovama i stručnim službama vezano uz zaštitu samog izvora, kako bi se tom pitanju pristupilo sustavno, a ne samo kroz jednokratnu intervenciju.

Zaštita izvora nije pitanje samo komunalnog održavanja, nego i dugoročnog upravljanja prostorom i prirodnim resursima. U tom smislu, važan dio ove teme čini i odnos prema zelenim površinama, pošumljavanju i stanju stabala na području grada. Obavljen je pregled od strane stručnjaka, a utvrđeno je da će biti nužno ukloniti određeni broj stabala zbog starosti i bolesti, osobito zbog zaraze čempresovim krasnikom. Takvi zahvati nisu jednostavni ni popularni, ali su nužni radi sigurnosti građana i očuvanja prostora.

Nakon uklanjanja bolesnih i opasnih stabala, cilj je planski pristupiti obnovi i pošumljavanju, kako bi se sačuvao krajobrazni identitet Komiže i stvorili bolji uvjeti za budućnost. Važno je naglasiti i da Grad radi na stručnim podlogama vezanim uz klimatske promjene i prilagodbu na njihove učinke, kako bi se prostor i infrastruktura učinili otpornijima.

Jedna od posebno važnih značajki izvještajnog razdoblja jest izuzetno dobra i intenzivna suradnja s Gradom Visom. Smatram da je to pitanje od presudne važnosti za budućnost otoka, jer postoji niz problema koji se ne mogu ozbiljno riješiti ako gradovi Komiža i Vis ne nastupaju zajedno kao otok.

To se posebno odnosi na pitanje vodno-komunalnog sustava. Pitanje pripajanja Vodovoda i odvodnje otoka Visa većem sustavu ozbiljan je problem koji smo naslijedili, a kojim se bavimo od prvog dana. U tom pitanju Grad Komiža i Grad Vis nastupaju usklađeno, jer je riječ o strateškom pitanju za cijeli otok, a o temi vode i Vodovoda održani su deseci sastanaka na razini državnih tijela.

Upravo se na pitanjima vode i komunalnog otpada najjasnije vidi da otok može braniti svoje interese samo ako djeluje zajedno.

10. Zdravstvo

Područje zdravstvene skrbi jedno je od najosjetljivijih pitanja za otočne sredine. Grad se suočio s problemom prekida pedijatrijske skrbi, što je zahtijevalo hitno rješavanje. Pravovremeno je pronađena nova pedijatrija koja je spremna preuzeti skrb o djeci, no administrativni postupci vezani uz korištenje ambulantnog prostora na razini Županije doveli su do zastoja u realizaciji. U međuvremenu su poduzeti svi potrebni koraci kako bi se taj proces ubrzao, te se očekuje skoro rješenje.

To je dobar primjer kako i ono što Grad organizacijski uspije osigurati često ovisi o širim institucionalnim okvirima na koje sam Grad ne može u potpunosti utjecati. Osim toga, pokrenuti su pregovori za dolazak dermatologa na otok, s ciljem podizanja razine zdravstvene skrbi i smanjenja potrebe za odlascima na kopno.

Zdravstvena skrb na otoku ne može funkcionirati bez aktivne uloge lokalne samouprave, iako formalno nije u njezinoj nadležnosti. Na otoku se ne može čekati da se problemi riješe sami od sebe, nego Grad mora aktivno tražiti ljude, modele i rješenja.

11. Djeca, sport, zajednica i javni prostori

U izvještajnom razdoblju posebna pažnja posvećena je djeci, mladima, javnim prostorima i društvenom životu grada. Kvaliteta jedne male zajednice ne mjeri se samo velikim infrastrukturnim projektima, nego i time kakve uvjete imaju djeca, obitelji, sportski klubovi i svakodnevni život grada.

Pokrenuta je rekonstrukcija velikog igrališta, koja uključuje izgradnju nogometnog terena s umjetnom travom, košarkaškog igrališta i cageball igrališta. Projekt je u završnoj fazi pripreme i predstavlja značajan iskorak u sportskoj infrastrukturi. Istodobno je uveden i besplatan prijevoz djece na treninge, čime se nastoji omogućiti ravnopravan pristup sportskim aktivnostima, s obzirom na ograničene uvjete u samom gradu.

Osigurana su sredstva za izgradnju dječjeg adrenalinskog parka, a planira se i dodatno uređenje prostora za boravak djece i obitelji. Posebno se u tom smislu ističe prostor Bašte, koji se ne promatra samo kao tehnički ili pomoćni prostor, nego kao mjesto koje može dobiti širu društvenu funkciju. Namjera je da se Bašta transformira u višenamjenski javni prostor koji će služiti različitim potrebama zajednice. Uz postojeće funkcije, osobito one vezane uz Centar za pomoć u kući, planira se uređenje dodatnih sadržaja koji će omogućiti boravak i druženje građana svih generacija. Poseban naglasak stavljen je na djecu, ali i na stvaranje prostora koji će biti ugodan za boravak starijih osoba i obitelji.

Takav pristup proizlazi iz uvjerenja da kvaliteta života u malim sredinama ne ovisi samo o velikim projektima, nego i o svakodnevnim prostorima u kojima se ljudi susreću, borave i žive. Uređenje javnih prostora zato nije samo komunalno pitanje, nego pitanje društvene infrastrukture.

Važan segment rada bila je i pristupačnost. Uređen je pristup ključnim sadržajima na platou Spomen doma, odnosno kinu, banci i Galeriji Mardešić, a izrađen je i nacrt rukohvata do ljekarne, koji će se u narednom razdoblju realizirati. Time se korak po korak uklanjaju prepreke osobama s invaliditetom i osobama s teškoćama u kretanju. Kada je riječ o ugradnji liftera za osobe s invaliditetom za pristup moru, njegova realizacija vezana je uz prethodnu sanaciju Druge ploce, budući da bez uređenja i stabilizacije tog prostora nije moguće pristupiti postavljanju takve opreme.

Vidljiv je i povratak društvenog života u gradu. To se očitovalo kroz manifestacije poput Pokloda, Ribarske noći i drugih javnih događanja. Posebno je bilo vidljivo da je Ribarska noć, nakon duljeg niza godina, ponovno izgledala onako kako takva manifestacija i treba izgledati, kao događaj koji okuplja ljude i potvrđuje identitet mjesta. Nove manifestacije, poput Zalogaja velikog mora i Fiere, pokazuju smjer kojim trebamo ići: prema sadržajima koji istodobno jačaju društveni život grada, čuvaju identitet Komiže i podižu kvalitetu ukupne ponude.

Upravo se u tom spoju kvalitete života lokalne zajednice i autentične turističke ponude vidi jedan od važnih potencijala Komiže. Posebno treba istaknuti da je manifestacija Biševo Trail uvrštena među nagrađene projekte na UN Tourism Awards, što predstavlja značajno međunarodno priznanje i potvrdu smjera razvoja Komiže kao destinacije održivog i autentičnog turizma.

Dodatnu potvrdu turističke prepoznatljivosti i kvalitete Komiža je dobila krajem 2025. godine, kada je na Danima hrvatskog turizma u Dubrovniku proglašena autentičnom primorskom destinacijom u kategoriji „Malo misto“. Riječ je o prestižnom priznanju koje dodjeljuju Ministarstvo turizma i sporta i Hrvatska turistička zajednica, a koje potvrđuje vrijednost identiteta, autentičnosti i smjera razvoja Komiže kao prepoznatljive i kvalitetne turističke destinacije.

Takve stvari možda nisu uvijek mjerljive brojkama, ali su izrazito važne jer pokazuju da se u gradu vraća energija, zajedništvo i osjećaj da zajednica ponovno živi.

12. Centar za pomoć u kući i socijalne mjere

Centar za pomoć u kući predstavlja jednu od najvažnijih socijalnih funkcija Grada, osobito s obzirom na demografsku sliku otoka i potrebu za uslugama u kući.

U izvještajnom razdoblju posebna pažnja posvećena je daljnjem razvoju Centra. Održani su razgovori u nadležnom ministarstvu, pri čemu je utvrđeno da postoje programi i mogućnosti koje Grad i Centar do sada nisu koristili u dovoljnoj mjeri. To otvara prostor za unaprjeđenje rada Centra, širenje usluga i bolje korištenje dostupnih modela potpore.

Za potrebe Centra nabavljeno je i novo vozilo, čime su poboljšani uvjeti rada i dostupnost usluga korisnicima. Uz to, planira se i uređenje prostora Bašte, koji bi trebao biti povezan s radom Centra, ali i dobiti širu javnu funkciju.

U socijalnom dijelu važno je naglasiti i uvođenje nove mjere — uskrsnica. Nakon već postojećih božićnica, u Proračunu za 2026. godinu osigurana su sredstva i za isplatu uskrsnica, koje će biti isplaćene prvi put u povijesti Grada Komiže. Takve mjere, iako možda financijski nisu najveće, imaju jasnu socijalnu i simboličku vrijednost jer pokazuju da Grad vodi računa o svojim najosjetljivijim skupinama.

13. Komunalni red, javne površine i upravljanje prostorom

Jedan od izazova u izvještajnom razdoblju bio je i nedostatak uređenog sustava upravljanja javnim površinama, poslovnim prostorima i komunalnim redom. Postoje radne verzije odluka i dokumenata, ali zbog opsega posla i kadrovskih ograničenja nije bilo moguće sve pravovremeno provesti.

Dolaskom novog komunalnog redara stvoreni su preduvjeti za sustavnije upravljanje komunalnim redom, što se već osjeti na terenu. Grad bez komunalnog redara ne može učinkovito reagirati na probleme poput nepropisnog korištenja javnih površina, neuređenosti prostora ili komunalnih nepravilnosti, pa je ovo zapošljavanje bilo nužno i dugoročno važno.

Paralelno s time radi se na uređenju sustava upravljanja poslovnim prostorima i javnim površinama, kako bi se osigurala veća transparentnost, jasnija pravila i učinkovitije korištenje gradskih resursa. Iako taj dio još nije u potpunosti dovršen, u tijeku je postupno slaganje administrativnog i organizacijskog okvira koji će omogućiti da se tim segmentom upravlja sustavno i predvidivo.

Važno je naglasiti i da je u ovom razdoblju došlo do promjene opće atmosfere u radu gradske uprave. Građani sve više komuniciraju s Gradom, a vidljivo je i veće povjerenje u rad službi. Takva promjena nije rezultat jedne mjere, nego kombinacije otvorenosti, dostupnosti i konkretnog rada na terenu.

14. Ribarska ulica i infrastrukturni radovi

Projekt rekonstrukcije Ribarske ulice jedan je od projekata koji je Grad naslijedio iz prethodnog razdoblja. Riječ je o infrastrukturnom zahvatu koji uključuje radove na oborinskoj i vodovodnoj mreži, kao i na samoj ulici.

U izvještajnom razdoblju radovi su se odvijali uz određene poteškoće, prvenstveno zbog vremenskih uvjeta. Obilne kiše u više navrata onemogućile su radove na otvorenom i u iskopima, što je utjecalo na dinamiku izvođenja.

Unatoč tim poteškoćama, radovi se nastavljaju, uz stalnu komunikaciju s izvođačima i nadzorom. Riječ je o projektu koji je bitan za dugoročnu funkcionalnost infrastrukture, ali i o projektu koji zahtijeva strpljenje i pažljivo vođenje kako bi konačni rezultat bio kvalitetan.

15. Policija, stanovanje i sigurnost

Pitanje sigurnosti i prisutnosti policijskih službenika u Komiži pokazalo se kao jedno od važnih praktičnih pitanja funkcioniranja grada, osobito u kontekstu turističke sezone i povećanog broja ljudi na otoku. Iako se radi o nadležnosti državnih tijela, iskustvo pokazuje da bez aktivne uloge Grada nije moguće osigurati stabilnu prisutnost policije na otoku.

U izvještajnom razdoblju Grad Komiža je intenzivno komunicirao s Policijskom upravom splitsko-dalmatinskom i Ministarstvom unutarnjih poslova. Poseban naglasak stavljen je na pitanje smještaja policijskih službenika, koje se pokazalo kao jedan od ključnih problema. Dosadašnja praksa podrazumijevala je da Nautički centar Komiža financira najam stanova za policijske službenike, što predstavlja značajan financijski trošak. Istodobno, Policijska uprava snosi dodatne troškove smještaja svojih djelatnika u hotelima, što ukazuje na neusklađen i dugoročno neodrživ model.

U tom smislu održano je više sastanaka na kojima su definirani konkretni prijedlozi za učinkovitije i racionalnije rješenje. Cilj je uspostaviti model koji će istodobno biti financijski održiv za Grad i funkcionalan za Policijsku upravu, uz osiguranje stalne prisutnosti policijskih službenika na području Komiže. Takav pristup temelji se na suradnji, a ne na prebacivanju odgovornosti, jer je jasno da sigurnost nije pitanje jedne institucije, nego zajedničkog interesa.

Ovo pitanje također se povezuje s općim problemom stanovanja na otoku, jer nedostatak dostupnih i priuštivih stanova utječe ne samo na policiju, nego i na sve druge javne službe. Upravo zato Grad paralelno razvija modele koji će omogućiti dugoročnije rješavanje stambenog pitanja za radnike u javnim službama.

16. Vatrogastvo, civilna zaštita i sustav sigurnosti

Sustav vatrogastva i zaštite od požara predstavlja jednu od temeljnih sigurnosnih funkcija Grada Komiže, osobito u kontekstu otočne sredine, povećanog broja ljudi tijekom turističke sezone i specifičnih rizika vezanih uz požare na otvorenom prostoru i intervencije na moru.

U izvještajnom razdoblju posebna pažnja posvećena je jačanju operativnih i materijalnih kapaciteta Dobrovoljnog vatrogasnog društva Komiža. U Proračunu Grada povećana su sredstva za redovno financiranje DVD-a za 20 %, na ukupno 48.000 eura, čime se osigurava stabilniji rad i održavanje sustava. Uz to, planirana su dodatna sredstva u iznosu od 15.000 eura za nabavu opreme u 2026. godini, dok se istodobno nastavlja otplata vatrogasne cisterne kao važnog infrastrukturnog ulaganja.

Posebno važan iskorak ostvaren je kroz suradnju sa Splitsko-dalmatinskom županijom, s kojom je potpisan ugovor o dodjeli 90.000 eura za nabavu dva brodska motora za potrebe DVD-a Komiža. Ova investicija značajno unapređuje sposobnost intervencija na moru i na teško dostupnim lokacijama, čime se izravno povećava sigurnost građana i gostiju.

Uz vatrogastvo, važno je istaknuti i ulogu Hrvatske gorske službe spašavanja, koja na području otoka ima ključnu ulogu u akcijama spašavanja, osobito u nepristupačnim i zahtjevnim terenima. Suradnja s HGSS-om je kontinuirana i predstavlja važan dio ukupnog sustava sigurnosti na otoku.

Sustav civilne zaštite Grad Komiža redovito koordinira aktivnosti civilne zaštite, a cilj je dodatno jačanje operativne spremnosti i bolja povezanost svih sudionika sustava, osobito u situacijama izvanrednih događaja.

U izvještajnom razdoblju osnovan je i Odbor za prevenciju kriminaliteta, kao savjetodavno tijelo koje okuplja predstavnike relevantnih institucija i zajednice. Cilj osnivanja Odbora je preventivno djelovanje, jačanje sigurnosti i pravovremeno prepoznavanje potencijalnih problema, kroz suradnju Grada, policije i drugih dionika.

Sve navedene aktivnosti pokazuju da Grad Komiža sustavu sigurnosti pristupa cjelovito, kroz ulaganja u opremu, jačanje institucija i razvoj suradnje. Time se stvaraju preduvjeti za sigurnije okruženje za sve koji u Gradu Komiži žive i borave.

17. Nautički centar Komiža d.o.o.

Nautički centar Komiža d.o.o. predstavlja jedno od ključnih trgovačkih društava u vlasništvu Grada, s važnom ulogom u operativnom funkcioniranju komunalnog sustava, upravljanju dijelom pomorskog dobra, prijevozu te pružanju usluga u nautičkom i turističkom segmentu. Kao društvo od posebnog značaja za svakodnevno funkcioniranje grada, zahtijeva stabilno upravljanje, jasne operativne procedure i snažniji sustav planiranja.

Posebno je važno istaknuti da je u prosincu 2025. objavljeno Izvješće Državnog ureda za reviziju o obavljenoj financijskoj reviziji Nautičkog centra Komiža d.o.o. za 2023. godinu, u kojem su na financijske izvještaje i usklađenost poslovanja izražena uvjetna mišljenja. Revizija je, među ostalim, utvrdila potrebu donošenja godišnjeg plana poslovanja i strateškog plana, jačanja unutarnjih kontrola, uređenja pojedinih postupaka obračuna i evidencija, kao i urednijeg planiranja ulaganja, osobito kada je riječ o ulaganjima u tuđu imovinu i pojedinim postupcima nabave.

Dodatno, odlukom Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa iz veljače 2026. utvrđeno je da je sadašnja direktorica društva povrijedila odredbe Zakona o sprječavanju sukoba interesa te joj je izrečena novčana sankcija u iznosu od 2.500,00 eura. Razlog za donošenje takve odluke bilo je potpisivanje ugovora o najmu i ugovora o najmu stambene jedinice sa svojim bračnim drugom za potrebe smještaja policijskih službenika. Povjerenstvo je ocijenilo da je time zlouporabila pravo odlučivanja koje proizlazi iz obnašanja dužnosti te da nije izbjegla sukob interesa niti se izuzela iz postupanja. Pri određivanju visine sankcije Povjerenstvo je posebno uzelo u obzir i činjenicu da je u ranijoj odluci već bilo utvrđeno da je počinila povredu na sličnim okolnostima, odnosno sklapanjem ugovora o najmu sa suprugom člana Nadzornog odbora društva, zbog čega joj je tada već bila izrečena novčana sankcija. Sve navedeno dodatno potvrđuje potrebu jačanja unutarnjih kontrola, transparentnosti i profesionalnog upravljanja u društvu.

Sve navedeno dodatno potvrđuje da je jačanje upravljačke strukture i operativne organizacije društva nužno. U tom smislu, imenovanje člana Uprave za operativno poslovanje treba pridonijeti širem nastojanju da se poslovanje Nautičkog centra učini preglednijim, odgovornijim i učinkovitijim.

Posebno značajno financijsko opterećenje za društvo predstavlja poslovanje Posjetiteljskog centra Modra špilja na Biševu i povezanih djelatnosti. Prema podacima za 2024. godinu, Posjetiteljski centar iskazao je gubitak od 247.895,40 eura, dok je ugostiteljski segment poslovanja dodatno opteretio društvo s gubitkom od 164.422,28 eura, što ukupno predstavlja više od 400.000 eura negativnog rezultata. Ako se tomu pribroji i činjenica da je u 2023. godini gubitak bio gotovo 400.000 eura, a da se i za 2025. godinu očekuje novi gubitak, proizlazi da financijsko opterećenje tog segmenta poslovanja kroz tri godine debelo prelazi, odnosno iznosi više od 1.000.000 eura (slovima: jedan milijun eura). Takvo stanje ima ozbiljan utjecaj na ukupno poslovanje društva i jasno ukazuje na potrebu preispitivanja organizacije i modela upravljanja tim segmentom.

Veliki problem predstavlja i objekt Ribarska 9 koji je u većinskom vlasništvu Grada, u koji je Nautički centar uložio oko 800.000 eura, ali radovi nisu izvedeni sukladno projektu, zbog čega ta nekada legalna zgrada više ne može dobiti uporabnu dozvolu. Time je društvo dodatno financijski opterećeno ulaganjem čiji se puni učinak ne može ostvariti dok se ne otklone projektni i izvedbeni nedostaci.

Važno je naglasiti i da Nautički centar, osim svoje osnovne djelatnosti, sudjeluje i u realizaciji šireg spektra aktivnosti i projekata, uključujući upravljanje i razvoj parkirališnih kapaciteta, komunalne djelatnosti, prijevoz, dio poslova na pomorskom dobru te logističku podršku različitim infrastrukturnim i operativnim zahvatima. Upravo zbog širine poslova koje društvo obavlja, njegovo daljnje organizacijsko i upravljačko jačanje predstavlja važan interes Grada Komiže.

U narednom razdoblju potrebno je nastaviti usklađivanje poslovanja društva s preporukama i nalozima revizije, uz jasnije definiranje poslovnih procesa, povećanje operativne učinkovitosti i aktivnije uključivanje društva u razvojne i komunalne prioritete Grada.

18. Lokalno gospodarstvo i poljoprivreda

U izvještajnom razdoblju pažnja je posvećena i pitanju lokalnog gospodarstva, osobito u dijelu u kojem Grad može djelovati kroz naručivanje usluga i kroz razvojne projekte. Uz redovno izvršavanje obveza iz djelokruga Grada, poseban naglasak stavljen je i na sagledavanje stvarnog stanja, budući da raspoložemo ograničenim sredstvima te projektima moramo pristupati obazrivo, odgovorno i razvojno promišljeno.

Smatram da je važno da poslove koje naručuje Grad, kada god je to moguće i zakonito, obavljaju tvrtke i obrtnici s našeg područja, jer to doprinosi jačanju lokalne ekonomije, većoj operativnosti i bržoj dostupnosti usluge.

U izvještajnom razdoblju Grad Komiža radio je i na pripremi i prijavi projekata za financiranje iz nacionalnih i europskih izvora. Poseban naglasak stavljen je na pravovremenu pripremu dokumentacije, jer se pokazalo da bez spremnih projekata Grad ne može ozbiljnije koristiti dostupne izvore financiranja.

Grad se također uključio u projekt AgroHub, koji bi trebao omogućiti jaču suradnju s lokalnim poljoprivrednicima i usmjeravanje ulaganja prema stvarnim potrebama. U sklopu tog projekta planira se organizacija javne tribine s poljoprivrednicima, a kroz projekt se predviđa i

mogućnost nabave uređaja za analizu vina i ulja. Takva oprema bila bi od konkretne koristi lokalnim proizvođačima i predstavljala bi mali, ali važan iskorak u podizanju kvalitete i potpore lokalnoj proizvodnji.

Ovakvi projekti važni su jer doprinose diversifikaciji gospodarstva, koje je u Komiži i dalje izrazito ovisno o turizmu. Jačanje poljoprivrede, ribarstva i manjih proizvodnih djelatnosti ključno je za dugoročnu stabilnost lokalne ekonomije.

19. Turizam i upravljanje razvojem prostora

Turizam predstavlja jednu od temeljnih gospodarskih grana Grada Komiže, ali istodobno i jedno od najosjetljivijih područja upravljanja. Komiža je prostorno ograničena destinacija, čija atraktivnost proizlazi upravo iz očuvanosti prostora, autentičnosti i mjerila mjesta, te daljnji razvoj mora biti pažljivo usklađen s infrastrukturnim kapacitetima i nosivošću prostora.

U izvještajnom razdoblju Grad je sudjelovao u procesima vezanim uz izradu razvojnih i strateških dokumenata u turizmu, pri čemu je nositelj tih aktivnosti Turistička zajednica Grada Komiže. U tom kontekstu izrađuju se dokumenti poput plana upravljanja destinacijom i analize turističkih kapaciteta, koji trebaju dati odgovor na ključno pitanje, koliko Komiža može podnijeti bez narušavanja kvalitete života i prostora.

Grad u tom procesu ima važnu ulogu jer upravo kroz prostorno planiranje, komunalnu infrastrukturu i upravljanje javnim površinama određuje stvarne granice razvoja. Jasno je da turizam ne može rasti neograničeno, jer već sada postoje pritisci na promet, parkiranje, vodu, otpad i javne prostore. Upravo zato nužno je uspostaviti ravnotežu između gospodarskog razvoja i očuvanja prostora.

Turizam se zato u ovom razdoblju ne promatra samo kroz broj dolazaka i noćenja, nego kroz ukupni utjecaj na grad. Cilj nije samo rast, nego održiv razvoj, u kojem će Komiža zadržati svoj identitet i kvalitetu života.

20. Zatečeno stanje i smjer daljnjeg razvoja

Na kraju ovog izvješća smatram važnim jasno reći da je Grad Komiža u trenutku preuzimanja dužnosti bio u stanju koje je zahtijevalo ozbiljnu stabilizaciju. To se odnosi na više razina; od kadrovske popunjenosti gradske uprave, nedostatka ključnih službi poput komunalnog redara, do stanja infrastrukture i objekata koji su, unatoč nedavnim ulaganjima, pokazivali ozbiljne nedostatke.

U brojnim segmentima sustav nije funkcionirao na način koji se od jedne jedinice lokalne samouprave očekuje. Pojedini projekti nisu bili uopće pripremljeni ili su bili na razini koja ne bi omogućila njihovu realizaciju, a u nekim slučajevima bilo je potrebno sanirati posljedice ranijih odluka i izvedbi.

Međutim, jednako je važno naglasiti da je u ovom razdoblju započet proces promjene. Uspostavljen je drukčiji način upravljanja, otvoreniji prema građanima i usmjeren na

konkretne probleme. Ojačana je gradska uprava, pokrenuti su ključni projekti, uspostavljena je komunikacija s državnim institucijama i ostvarena je snažna suradnja s Gradom Visom.

Grad Komiža danas ima realniju sliku vlastitog stanja, ali i jasniji smjer razvoja. Taj smjer temelji se na nekoliko ključnih principa: odgovornom upravljanju prostorom, jačanju komunalne i prometne infrastrukture, rješavanju pitanja stanovanja i vode, te uključivanju građana u donošenje odluka.

Svjestan sam da pred nama stoji još puno posla i da se problemi koji su se godinama stvarali ne mogu riješiti u kratkom roku. Međutim, jednako sam uvjeren da je u ovom razdoblju započet je nužan zaokret prema sustavnijem, odgovornijem i operativno učinkovitijem upravljanju gradskim poslovima.

21. Zaključak

Razdoblje druge polovice 2025. godine obilježeno je suočavanjem sa stvarnim stanjem u sustavu, koje je u mnogim segmentima zahtijevalo hitnu reakciju i promjenu pristupa. Istodobno su pokrenuti procesi koji stvaraju temelje za dugoročan razvoj, uz jasnu orijentaciju prema sustavnom upravljanju, uključivanju građana i rješavanju ključnih infrastrukturnih problema.

U ovom razdoblju nije bilo moguće riješiti sve probleme, niti je to realno očekivati u nekoliko mjeseci ili godina. Međutim, važno je da su postavljeni drukčiji temelji rada: otvorenija komunikacija, jačanje gradske uprave, realno sagledavanje stanja, pokretanje konkretnih projekata i spremnost da se o problemima govori jasno i bez uljepšavanja.

Grad Komiža ulazi u sljedeće razdoblje s realnijom slikom stanja, ali i s konkretnim koracima koji upućuju na mogućnost stabilnog i održivog razvoja. Upravo zato smatram da je ovo izvješće važno ne samo kao zakonska obveza, nego i kao pregled onoga što je zatečeno, što je pokrenuto i u kojem smjeru Grad ide.

Komiža, 28. ožujka 2026.